

sao. Pripravlja se za krštenje koje je doživjela u ožujku 1928: Euharistijski život sve ju je više vodio Kristu. Na oca kalvina to je teško djelovalo. Dolazi do spoznaje da je za nju redovnički život. Bila je u tome nesretna jer se kod svakog pokušaja javljala ponovno bolest. Redovnički poziv je pokušala ostvariti kod *sestara od Uznesenja* u Milanu, pa onda kod *sestara Dobrog pastira* (također u Milanu), kod *egipatskih franjevki misionarki* i napokon kod *franjevki Djeteta Isusa*. Nigdje se zbog bolesti nije mogla zadržati. U Neuchâtelu je bila postulantica. Kasnije u Evianu postala klarisa, što je najviše željela; no to je trajalo samo od 1. 9. 1936. do 10. 4. 1937. Poslije toga je pošla k ocu u Johannesburg. Zaposlila se. No providnosni put napokon ju je doveo klarisama u Jeruzalem 30. 6. 1938. Dobila je ime *Marija od Trojstva*. Tu je nastojala što više Boga upoznati. Čitala je mistike i spoznajno i voljno produbljavala svoju narav.

Osobni se zapisi u knjizi nižu od broja 1 do 665. U 552. broju stoji: „Pitaš me zašto sam ti naložio da pišeš povijest svoga sirotoga zvanja. Nije važno. Zadovoljan sam što to činiš. Brzo svrši! Uredi da ga dadneš svom duhovnom ocu, zatim više ne misli na to! Prošlo je pa za tebe više nema važnosti.“ Kada pogledamo sadržaj zapisnika vidimo da su to uobičajene stvari duhovnog života. Ništa nepoznato konstitucijama i pravilima reda klarisa. No to je za sestru Mariju od Trojstva bilo silno odgojno jer je djelovalo i kao poticaj za ono duhovno vrijedno i napokon kao nešto što će je očuvati od negativnog popuštanja ili djelovanja.

Zapisi nam daju ipak silnu vrijednost duhovnog odgoja u dubini ljudske duše i u vanjskim djelima koja izviru iz te odgojne dubine. Sami zapisi su pisani tako da se isti predmeti duhovno-redovničkog i Marijinog života osobno iznose i ponavljaju, tako da je to uz opomenu i stalni ispit savjesti koja na taj način napreduje u duhovnom životu.

Zapisi s. Marije sadrže slijedeće predmete: Bog, Crkva, dobra volja, duhovni otac, duša, grijesi, Ja—Krist, klarise, Kraljevstvo Božje, kreposti, Krist, kušnja, ljubav Božja — Euharistija, Marija, nebo, obraćenje, „prijateljevanje“. Zatim: poglavari, poslušnost, protestanti, redovnica, samostani, ti i ja — odnos Isusa i s. Marije, vjera, zavjeti, žrtva. Osobito se od tih naslova ističu: Ja—Krist, Ja i ti, Božja ljubav, Marija i redovnica odnosno redovnički život.

U samom nabranjanju nedostatna je jedna tehnička stvar. Broj 458 ima iza sebe 495 (15. travnja), a onda opet 460. No nedostaje 461.

Pri obradi svega iznesenog u knjizi zatražio je ispovjednik sestara klarisa u Jeruzalemu da sestre napišu sve što bi zasluživalo ukor kod s. Marije. Mislim da je kod toga mjerodavan odgovor jedne stare sestre dubokog molitvenog života: „Po mom mišljenju sestra Marija od Trojstva bijaše veoma blaga, veoma sabrana duša. Ne bih se čudila da je kadgod čula unutrašnji glas“

Umrla je 25. lipnja 1942.

Knjiga se svakako preporučuje kao duhovno blago jednog asketsko-redovničkog života.

Josip KRIBL

MATJAŽ PUC: OBRAĆENJE, Zagreb 1983, str. 55. Prevela sa slovenskog Olga Princ, dipl. teolog.

Ovu knjižicu autor-obraćenik posvećuje svojim sestrama i braći bez vjere, krštenima i nekrštenima. Uvodnim mislima autor govori da su nam korijeni Vječno svjetlo i Ljubav. A onda nam u pet dijelova pokazuje doživljenost svoga života i svog obraćenja.

Obraćenje u dvadeseti vijek, obraćenje Kristu, katoličkoj Crkvi nije li to smiješno? Možemo to pitati, ali je činjenica da se to meni dogodilo. Postao sam od nevjernika vjernik. I to sam doživio kao jedan dar, milost i ništa više. Tu nemam zasluga. Jedni su odbacili Boga u svom životu i ponovno mu se vratili. Ja spadam među one koji nisu upoznali Boga kao drugi sretnici. Sva moja teškoća i tjeskoba života, muke i prevare išle su putevima na kojima sam tražio rješenje...

Djetinjstvo i mladost prodoše kroz teškoće razdvojenog braka mojih roditelja. Do šesnaeste godine nikad nisam pošao u crkvu. A to je povezivalo sa sobom posljedice stranputica osobito u doba sazrijevanja, u doba pojave seksualnosti... U školi sam slušao samo negativno o vjeri, o Crkvi. No zašto toliki ljudi vjeruju, idu u crkvu? Na to sam ostao mučvac kao i moj profesor koji nam je predavao „povijesnu jedinicu“ protiv Crkve. Roditelji se nisu puno brinuli za mene. Bio sam slab đak, no i „klasa“ u svim nevaljalštinama nemoralnog života. Pravio sam se važan, no time nisam imao uspjeha kod djevojaka. Zavist i moje neurednosti tražile su „ispravak“ u alkoholu... Student bez studentskih dužnosti, zavidnik jer drugima ide bolje... Tražio sam dobru

djevojku, ali sam bio zao momak. Zatreškavao sam se, ali bez trajnog uspjeha... Bez roditeljskog nadzora tražio sam istinu u laži. No volio sam prirodu i ona mi je ponešto pomagala, ali je moja oholost ipak bila jača. Pa i moj „hobi“ – skupljanje gramatika svih jezika i zemljopisnih karata udaljavo me u mojoj oholosti od pravog, istinitog...

No ipak sam počeo razmišljati... i o Bogu, ali taj je bio preda mnom kriv za tolike neurednosti i neuravnoteženosti ljudi... Taj je Bog zloban, On nam se smije...

Kad sam počeo više čitati i razmišljati, došao sam do pitanja: Zašto živim?! No u to vrijeme sam se ipak zadržavao i zaustavljao na djevojkama, a ne na Bogu. Neuredno sam živio i samo je još neko vrijeme trebalo da se „posvetim“ drogiranju. Hašiš i LSD su doskora učinili svoje: izoštreni osjetilni organi prebacivali su me u nestvaran svijet. LSD je pokazivao mogućnost „raja na zemlji“, ali, na žalost, sve to bijaše prijevarno. Preokret moje nutrine s drogama predočivao mi je oholog Lucifera. Takav sam bio. Alkohol je postao za me sitnica.

U sebi sam katkada čuo glas: „Prestani odmah s tim! Ovo je 'znanje' zamka. Od sada će sve krenuti nizbrdo ako nastaviš!“ (str. 25). Obećavao sam sebi i drugima da ću se popraviti: roditeljima i djevojci. No doživljavao sam pravo ludilo dok sam obećavao prestati s drogama i dalje nastavljao s njima... Napusti ovaj svijet... govorio je u meni LSD. Oženio sam se i pošao u vojsku. Počeo sam ozbiljnije razmišljati. Priklanjao sam se svim filozofijama samo ne Objavi. I filozofski sam „meditirao“. Žena je završila studij, a ja tražio samo privremeno zaposlenje. U sebi sam govorio: „O Bože, o Bože, do kada će trajati tvoja strpljivost prema tom grešniku?“ (str. 31). A taj sam zavij ponavljao i kad mi se pojavila bol i teškoća. Operacija tumora vodila me pravom razmišljanju. Nevrijedan sam, ali kako se promijeniti? Doživio sam nepoznatu sreću. Zahvaljivao Budhi i Bogu i sve više dolazio do iskristaliziranog zaključka: Bog će mi pomoći. On je milosrdan. Sa svojom bolešću približavao sam se Svetom pismu, zaziova Mariju i u 27. g. prvi put sam bio sa svećenikom. Pridravio sam, ali sam se i mirio s alkoholom. Hoće li ponovno... Nakon bolesti koja se „zakrpala“ nastali su nemili događaji smrti u našoj obitelji. To je uz ostalo učinilo da sam postao ozbiljniji, prekinuo s alkoholom i pušenjem. U obitelji sa ženom bilo je bolje. Nisam se više svađao. Daskorašnje rođenje moga djeteta nabacivalo mi je pitanje: što će biti iz tog dragog stvorenja ako bude gledalo primjer neurednog oca? Počeo sam moliti u 31. g. uče-

njem Očenaša. Bog je bio blizu mene i nisam ga odbacivao.

Strašni prostor, tama, užas, sam sebi potpisujem smrtnu osudu... a onda najednom: Raspeti s križem oprašta grijeha... Sveto pismo mi najednom postade sveto pa i stari rimski misal... To su bila sredstva koja su me podržala u preokretu moga života, u mom hodu k pravom obraćenju... no još uvijek postoji jaz između mene i Crkve. Još su trajale i napasti protiv obraćenja: Neće li me moji nazvati klerikalcem? Najednom sam doživio uvjerenje: „Marija još nikog nije odbila ako joj se molbom utekao.“ (47). Valja mi steći poniznost... Moram reći ženi što se u meni događa, no to me nije smetalo. Okrepljivao me *Oče naš*..., a sada sam počeo moliti *Zdravo Marijo!* Hodočastio sam u njezina svetišta... Napokon župnik... taj je učinio na me izvanredan dojam. Naši susretaji su završili odlukom: Valja mi ući u Crkvu. Bog zna opraštati... Ispovijed od pola sata i ja sam bio čist kršćanin, katolik. Počeo sam aktivno raditi kao obraćenik za obraćenje drugih.

Sve to što sam proživljavao je moje vlastito iskustvo u kojem sam osjećao i osjećam dar Božji, milost. Moje obraćenje je Božji poklonjeni dar, nezasaženi dar nakon mojih stranputica.

Pucovo obraćenje je doživljenost koju, s recima ove knjige, možemo dati svakome u ruke, osobito onima koji se nalaze na raspuću života daleko od vjere i na raspuću između vjere i nevjere.

Josip KRIBL

ESAD ČIMIĆ: POLITIKA KAO SUDBINA
– Prilog fenomenologiji političkog stradan-
ništva, NIRO Mladost, Beograd.

Knjiga ima predgovor, pet poglavlja, do-
datak: Krleži u pohode i Autorehabilitacija
i napokon esej Nikole Miloševića: Čovek koji
je glasno razmišljao.

Odsustvo poštovanja čovjeka u balkan-
skim zemljama je vjerojatno zapreka koja
sprečava ući u krug prosvetljenog sveta (I.
Andrić).

Nakon ovog mota autor veli da se nala-
zimo među ljudima, ali ih nikada dovoljno
ne poznajemo i to osobito onaj sloj koji bismo